

Схвалено

На педагогічній раді гімназії

«11» червня 2019 року

(Протокол № від

«Затверджено»

Керівник Миколаївської гімназії

імені Героїв Небесної Сотні

Чорноострівської селищної ради

_____ Ж.Ковальчук

Освітня програма
Миколаївської гімназії імені Героїв
Небесної Сотні
Чорноострівської селищної ради
Хмельницької області
на 2019-2020 н.р.

Зміст

Розділ 1. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії .

Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи ,досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Розділ 3. Навчальний план та його обґрунтування. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання.

Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 5.Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Розділ 1

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Нормативно-правовою базою роботи Миколаївської гімназії Чорнострівської селищної ради є такі державні документи: Конституція України, Закони України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про позашкільну освіту”, “Про професійно-технічну освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і пошуково-технічну діяльність”, “Про національну програму інформатизації”, “Про стріяння соціальному становленню та розвитку молоді”, “Про молодіжні та дитячі громадські організації”, «Про охорону дитинства», Конвенція про права дитини, Державні стандарти початкової, базової і повної загальної середньої освіти, Державний стандарт спеціальної освіти дітей з особливими потребами, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства освіти і науки України в галузі освіти, відповідні накази, розпорядження, інструктивно-методичні листи Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки .

Місце знаходження школи Хмельницька область, Хмельницький район с.Миколаїв, вул. Центральна, будинок 38/1 Нова забудова школи зареєстрована 01.09.2002 року : свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія АОО № 490066, ідентифікаційний код юридичної особи 25667797. Місце проведення державної реєстрації – виконавчий комітет Ірпінської міської ради Київської області. Підстава заміни свідоцтва про державну реєстрацію – зміна найменування юридичної особи. Дата заміни свідоцтва про державну реєстрацію – 15.02.2018 року.

Внутрішні нормативні документи, що регламентують діяльність закладу – Статут Миколаївської гімназії Чорнострівської селищної ради (нова редакція), затверджений рішенням сесії Ірпінської міської ради Київської області від 18.05.2017 року № 2241-33-VII. Педагогічний колектив працює у тісній співдружності з батьками та громадськістю села. В школі створена піклувальна рада, батьківський комітет, профспілковий комітет. Батьківський комітет і піклувальна рада школи постійно працюють над зміцненням матеріально-технічної бази школи. Загальні батьківські збори проводяться систематично. Батьківський комітет та піклувальна рада школи працюють за планом. Оформлена відповідна документація роботи всіх управлінських підрозділів закладу.

Розроблені і діють Правила для учнів гімназії, розпорядок роботи гімназії.

Матеріально-технічну базу гімназії складають: 1 кабінет інформатики (19 сучасних комп'ютерів з доступом до мережі Інтернет), 1 кабінет української мови та л-ри, 1 кабінет хімії,біології, 1 кабінет фізики, 1 математики, 4 кабінети початкових класів, 1 спортивна зала, актовий зал, їдальня, 1 кабінет ГПД, читальний зал бібліотеки, методичний кабінет. Всього в школі навчається 39 дітей у 9 класах.

Мережа класів і кількість учнів за останні 3 роки:

2017-2018 рр. - 42 уч. (1-4кл. – 22 кл. , 5-9 – 20 кл.)

2018-2019 рр - 39 уч. (1-4 кл. – 20 клас, 5-9 – 19 кл.)

2019-2020 рр -36 уч. (2-4 – 19 кл., 5-9 – 17 кл.)

Провідною метою освітнього процесу гімназії є підвищення якості освіти.

Засобами реалізації даної мети є:

- повне і своєчасне охоплення навчанням усіх дітей ;
- різнобічне використання досягнень шкільного періоду;
- осучаснення та оздоровлення освітнього середовища;
- впровадження методик особистісно і компетентісно зорієнтованого навчання, виховання і розвитку учнів;
- технологічність методик навчання;
- моніторинговий супровід освітнього процесу;
- адекватна підготовка педагогічних кадрів .

Гімназія ставить перед собою наступні першочергові завдання:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітні програми, які реалізовуватимуться в гімназії, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти гімназії складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ 2

Опис моделі випускника гімназії, досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом

Навчання в гімназії стає інтерактивним, розкриває внутрішні особливості учнів, що формує компетентну особистість учня в різних сферах діяльності.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими</p>

		<p>усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p>

		<p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх;</p>

		<p>позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки</p>

	життя	<p>рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	-------	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Компетентний підхід у навчанні й вихованні переборює розрив між навчанням і життям. Освіта та виховання в школі виступають як інструмент самовдосконалення особистості та допомагає сформувати особистість, компетентну в різних сферах діяльності. Тому виникла необхідність розробити нову концепцію моделі випускника, засновану на сучасних принципах.

Образ випускника початкової школи :

-сприйняття та розуміння учнями таких цінностей, як "родина", "школа", "учитель", "батьківщина", "природа", "дружба з однолітками", "повага до старших";

-потреба виконувати правила для учнів, вміння розрізняти добрі та погані вчинки людей, правильно оцінювати свої дії та поведінку однокласників, зберігати порядок і дисципліну у школі та громадських місця;

-наявність досвіду участі в підготовці та проведенні суспільно корисних справ, здійснення індивідуального й колективного вибору доручень і завдань у процесі організації життєдіяльності у класі та школі;

-спостережливість, активність і старанність у навчальній праці, стійкий інтерес до пізнання. Сформованість основних рис індивідуального стилю навчальної діяльності, готовності до навчання в основній школі;

-оволодіння найпростішими комунікативними вміннями та навичками: вміння говорити та слухати; здатність співпереживати, співчувати, виявляти увагу до інших людей, тварин, природи. Сформованість первинних навичок саморегуляції.

Образ випускника 5-го класу як головний цільовий орієнтир роботи з учнями школи II ступеня:

-сприйняття й розуміння цінностей "людина", "особистість", "індивідуальність", "праця", "спілкування", "колектив", "довіра", "вибір".
Знання й дотримання традицій школи.

-усвідомлення можливостей власного "я", оволодіння прийомами та методами самоосвіти і самовиховання, орієнтація на соціально значущі форми та способи самореалізації та самоствердження. Готовність боротися за свою честь і честь колективу, відповідати за свої вчинки та дії.

-активність і здатність виявляти сильні сторони своєї особистості в життєдіяльності класу і школи, уміння планувати, готувати, проводити й аналізувати колективну творчу справу, бесіду, ігри тощо.

-сформованість індивідуального стилю навчальної діяльності, стійких навчальних інтересів і схильностей, уміння розвивати та керувати пізнавальними процесами особистості, здатності адекватно діяти в ситуації вибору на уроці.

-засвоєння основ комунікативної культури особистості: уміння висловлювати та відстоювати свою точку зору: оволодіння навичками неконфліктного спілкування; здатність будувати та підтримувати спілкування в різних ситуаціях із людьми, які відрізняються один від одного за віком, ціннісними орієнтаціями та іншими ознаками.

-здатність бачити і розуміти гармонію та красу, знання видатних діячів і здобутків літератури і мистецтва, апробація своїх можливостей у музиці, літературі, сценічному й образотворчому мистецтві.

-розвиток основних фізичних якостей: швидкості, спритності, гнучкості, сили і витривалості; оволодіння найпростішими туристичними вміннями та навичками; знання та дотримання режиму занять фізичними вправами; здатність розробити та реалізувати індивідуальну програму фізичного удосконалювання.

Образ випускника 9-го класу, як головний цільовий орієнтир у роботі з учнями школи II ступеня:

-метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання

впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

-осмислення цілей та змісту свого життя.

-засвоєння цінностей "батьківщина", "культура", "любов", "творчість", "самоактуалізація", "суб'єктність". Наявність почуття гордості за приналежність до своєї нації, за свою Батьківщину. Знання й розуміння основних положень Конституції країни.

-розуміння сутності моральних якостей і рис характеру оточуючих людей, толерантність у їхньому сприйнятті, прояв у відносинах з ними таких якостей, як доброта, чесність, порядність, увічливість.

-адекватна оцінка своїх реальних і потенційних можливостей, упевненість у собі, готовність до професійного самовизначення, самоствердження та самореалізації в дорослому житті.

-активність у загальношкільних і класних справах, у роботі з молодшими школярами. Наявність високих досягнень в одному або декількох видах діяльності.

-наявність бажання й готовності продовжити навчання після школи, потреба в поглибленому вивченні обраної галузі знань, їхньому самостійному здобуванні.

-сформованість індивідуального стилю спілкування; володіння різноманітними комунікативними компетентностями, способами підтримки емоційно стійкої поведінки у кризовій життєвій ситуації; здатність коректувати у спілкуванні та відносинах свою й чужу агресію.

-уміння будувати свою життєдіяльність за законами гармонії та краси; потреба у відвідуванні театрів, виставок, концертів; прагнення діяти гарно в навчальній, трудовій, улюбленій дозвільній діяльності, поводженні та

відносинах з навколишніми; прояв індивідуальної своєрідності у сприйнятті та творенні краси.

-прагнення до фізичної досконалості; вміння підготувати та провести рухливі ігри та спортивні змагання серед своїх однолітків і молодших школярів; звичка щодня займатися фізичними вправами та вміння використовувати їх у поліпшенні своєї працездатності й емоційного стану.

Розділ 3

Навчальний план та його обґрунтування

Згідно Листа МОН України від 20.04.2018р. №1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів», у 2018-2019 н.р. учні 2-11 класів навчатимуться за типовими освітніми програмами, затвердженими наказами МОН від 20.04.2018 №405, від 20.04.2018 №406, від 20.04.2018 №407, та від 20.04.2018 №408. Розроблено і затверджено Державний стандарт початкової освіти на компетентісній основі, а також типові освітні програми для 1 класів, за якими з 1 вересня 2018 року навчатимуться першокласники. Згідно з листом Державної служби якості освіти від 24.05.2018 № 01-22/2018

Типова освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом .

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів ;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

На основі типової освітньої програми складається навчальний план школи. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани школи передбачають реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів,

особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Навчальний план для 1 класу

Назва освітньої галузі	Класи	1 кл.
Мовно-літературна		
Іншомовна		315
Математична		140
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105
Технологічна		
Інформатична		35
Мистецька		70
Фізкультурна*		105
Усього		770
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35
Загальнорічна кількість навчальних годин		805
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		805

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план початкової школи (2-4 класи)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
----------------	----------	----------------------------

		у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	2	2	7
Математика	Математика	4	4	4	16
Природознавство	Природознавство	2	2	2	8
Суспільствознавство	Я у світі	-	1	1	2
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	1	4
		1	1	1	4
Технології	Трудове навчання	1	1	1	4
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	4
	Фізична культура**	3	3	3	12
Усього		20+3	21+3	21+3	80+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	8
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26	100

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи за 5-денним навчальним тижнем.

Розділ 4

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Особистісно-орієнтована модель освіти, яку реалізує школа, передбачає :

- упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму. Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- виховання вільної незалежної особистості;
- урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) ;

- соціально-політичних цінностей (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність).

Організація освітнього середовища:

- нововведення в освіті потребують змін в організації сучасного освітнього середовища. У зв'язку з тим, що в шкільному житті зростає частка групової, ігрової, проектної і дослідницької діяльності, мають бути урізноманітнені варіанти упорядкування освітнього простору. Крім класичних варіантів класних кімнат доцільно використовувати новітні, наприклад, мобільні робочі місця, які можна легко трансформувати для групової роботи. Перед школою поставлено завдання відшукати окремі приміщення з відкритим

освітнім простором, що дозволить розширити поле діяльності за межі класу. У плануванні і дизайні освітнього простору першорядним має бути спрямування на розвиток дитини і мотивації її до навчання.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лiніями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи iз наскрізних тем при вивченнi предмета проводяться відповідні трактовки, приклади i методи навчання, реалізується надпредметні, міжкласові та загальношкiльні проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрізними темами рiзна i залежить від цiлей i змісту окремого предмета та від того, наскільки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу i роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
----------------------------	-------------------------------

<p>кологічна безпека й сталий розвиток</p>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу в школі є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група,

уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 5

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Наказ МОНУ від 20.04.2018 №408 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня

Наказ МОНУ від 20.04.2018 №407 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня

Наказ МОНУ від 20.04.2018 №406 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня

Наказ МОНУ від 20.04.2018 №405 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Лист МОН України від 20.04.2018 №1/9-254 Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів

Лист Державної служби якості освіти від 24.05.2018 № 01-22/322 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту»